

A PORTFÓLIÓ ELKÉSZÍTÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI AZ OSZTATLAN TANÁRKÉPZÉSBEN

Készítette:

Antalné Szabó Ágnes (Bölcsészettudományi Kar), Csapodi Zoltán (ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium), Cseszregi Tamás (Oktatási Igazgatóság), Garam Ágnes (ELTE Apáczai Csere János Gyakorlógimnázium és Kollégium), Gergó Lajos (Informatikai Kar), Helfenbein Henrik (Informatikai Kar), Homonnay Zoltán (Tanárképző Központ, Természettudományi Kar), Horváth Erzsébet (Természettudományi Kar), Horváth Krisztina (Bölcsészettudományi Kar), Károly Krisztina (Tanárképző Központ, Bölcsészettudományi Kar), Kolláth Enikő (Tanárképző Központ), Láng György (ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium), Lukács Cintia (Bölcsészettudományi Kar HÖK), Major Éva (Bölcsészettudományi Kar), Molnár Katalin (ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium), Munkácsy László (ELTE Apáczai Csere János Gyakorlógimnázium és Kollégium), Nagy Anett (EHÖK), Oláh Zsolt (Pedagógiai és Pszichológiai Kar HÖK), Rapos Nóra (Pedagógiai és Pszichológiai Kar), Schróth Ágnes (ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium), Sudár Mariann (Természettudományi Kar HÖK), Szabó Éva (ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium), Szalay Luca (Természettudományi Kar), Szivák Judit (Pedagógiai és Pszichológiai Kar), Török Gabriella (Természettudományi Kar), Zatkó Nikoletta (Informatikai Kar HÖK), Zsakó László (Informatikai Kar)

Hatályos:

2016. április 18-tól, az ELTE Tanárképzési és Tanár-továbbképzési Tanács 5/2016. (IV.18.) sz. határozata értelmében

A PORTFÓLIÓ ELKÉSZÍTÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI

1. A tanári portfólió definíciója

A képzés során minden hallgató készít portfóliót. Ez a hallgató tanári felkészülése kapcsán született munkáiból összeállított célirányos gyűjteménye, valamint a hallgató saját reflexiói, amely kiegészülhet a másoktól (oktatóktól, gyakorlatvezető tanártól, hallgatótársaktól stb.) kapott reflexiókkal is. A portfóliónak céljai és tartalma szerint számos fajtája lehet, a tanárképzésben részt vevő hallgatónak ezek közül, a szak zárásaként ún. értékelési portfóliót kell készítenie, amely lehetővé teszi az oktatók számára, hogy a hallgató tanulási eredményeit, fejlődését holisztikusan, az összes jellemző dokumentum segítségével értékeljék.

2. A tanári portfólió törvényi háttere

A 8/2013. (I.30.) EMMI rendelet 1. § *a)-d)* pontja szerinti tanárképzésben a záróvizsga része a képzés során készült, a szakmai gyakorlatokat is bemutató és feldolgozó, a tanárjelölt felkészülését, saját fejlődését értékelő dokumentumgyűjtemény, portfólió, amely a tapasztalatok neveléstudományi szempontú, tudományos alaposágú bemutatása, elemzése és értékelése. Bizonyítja, hogy a hallgató képes önreflexióra, a képzés különböző területein elsajátított tudását integrálni és alkalmazni, a munkája szempontjából meghatározó tudományos, szakirodalmi eredményeket, továbbá a tanítás vagy a pedagógiai feladat eredményességét értékelni.

3. A portfólió összetétele

A tanári szakdolgozat értékelési portfólió részéhez témát választani és azt külön bejelenteni nem kell. A portfólióhoz külön témavezetőt felkérni nem kell, a feladatok teljesítéséhez a portfólió és különösen a reflexiók elkészítéséhez a pedagógiai-pszichológiai tanításkísérő szemináriumok nyújtanak konzultációs segítséget.

A portfólióban alapvetően kétféle dokumentum kaphat helyet: a **tanári felkészülés során keletkezett produktumok** és az ezekkel kapcsolatos **reflexiók**. A portfólió az alábbi tartalmú dokumentumokat kötelezően tartalmazza:

- pszichológiai munka,
- pedagógiai munka,
- szakmódszertani munka,
- az iskola, mint szervezet működéséhez kapcsolódó munka (elkészítendő az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat során).

A keletkezésük forrását tekintve kötelezően jelenjenek meg a tanulmányokhoz kötődő három gyakorlati képzési terepen készült munkák:

- az egyetemi tanulmányok során a pszichológiai és pedagógiai tárgyakhoz kötődő iskolai gyakorlatok során készült munka,
- a szaktárgyi tanítási gyakorlat során készült munka,
- az egyéni összefüggő iskolai gyakorlat során készült munka.

A portfólió elemeinek válogatása során az egyik fő szempont, hogy a dokumentumok a lehető legteljesebb mértékben **fedjék le a tanári felkészülés különböző területeit, különös tekintettel a gyakorlati képzési elemekre (pszichológiai, pedagógiai tantárgy-pedagógiai, iskolai gyakorlatok).**

A portfólió kötelező elemei a dokumentumokhoz kapcsolódó reflexiók. Ezek egyrészt az egyes dokumentumokhoz fűzött megjegyzések, magyarázatok, javaslatok, önreflexiók; másrészt egy összegző önreflexió a képzés során a két szakon elért eredményekről és fejlesztendő területekről, a további szakmai célokról és az ezekhez kapcsolódó cselekvési tervről.

A portfólió **legalább hét** dokumentumot tartalmaz:

1. egyetemi tanulmányai során készült pszichológiai munka,
2. egyetemi tanulmányai során készült pedagógiai munka,
3. egyetemi tanulmányai során készült blokkzáró feladat(ok),
4. egyetemi tanulmányai, ill. a gyakorlatok során készült szak módszertani munka,
5. a tanítási gyakorlat és/vagy egyéni összefüggő gyakorlat során készült munka,
6. a tanítási gyakorlat és/vagy egyéni összefüggő gyakorlat során készült az iskola, mint szervezet működéséhez kapcsolódó munka,
7. a hallgató összegző reflexiója saját munkájára a fent leírtak alapján.

4. A tanári portfólió benyújtása

A portfóliót **kinyomtatott és hitelesen összefűzött** (pl. spirálozva, lefűzős dossziében stb.), valamint **elektronikus formában** is be kell benyújtania a hallgatónak az e célra kialakított elektronikus rendszerbe **(CÍM)**. A nyomtatott és az elektronikus változatnak azonosnak kell lennie, vagyis mindkettőnek minden dokumentumot tartalmaznia kell. A kinyomtatott példányt a hallgató a záróvizsga végén visszakapja. Az elektronikus példány archiválásra kerül.

5. A tanári portfólió bírálata

A portfóliót egy előzetesen felkért bíráló értékeli érdemjeggyel és szövegesen is. A portfólió bírálóját a Tanárképző Központ kéri fel, elsősorban a neveléstudomány és a pszichológia, illetve kivételes esetben az érintett szak módszertan oktatói közül.

Az értékelés általános **szempontjai** a következők:

- a portfólió egyes elemeinek kapcsolata a tanári kompetenciákkal,
- a hallgató egyéni szakmai fejlődési céljainak bemutatása a kompetenciákhoz kötötten,
- a dokumentumokhoz készített önreflexiók minősége,
- az anyagok kidolgozottságának színvonala,
- az elemzés szakmai színvonala,
- a beadott anyagok a tanári feladatkörök szempontjából mennyire széles körből merítenek,
- a megoldások és a módszerek változatossága, ötletessége,
- lényegkiemelés, koherencia, a válogatás tudatossága és indoklása,
- formai megjelenés (szerkesztettség, tartalomjegyzék stb.).

E szempontok alapján a bíráló **részpontszámokat és rövid szöveges indoklást** is ad a hallgató munkájáról. A bíráló a szöveges és érdemjeggyel (mely a pontszámból következik) történő értékelésen kívül **egy vagy két kérdést is** megfogalmaz a hallgató számára, amelyeket a záróvizsgán kell megválaszolnia.